

Csukás István

Te mire gondolsz közben?

Ruhában vagy ruhátlanul,
szőnyegen, széken, ágyban,
délelőtt, délután, éjszaka,
beszeszelve vagy jeges józanon,
játékosan, mint a kölykök,
vagy szótlannul, mint az idegenek,
félálomban, el-elszundítva,
vagy ébren fújva a füstöt –
Te mire gondolsz közben?

Homlokom a homlokodon,
szemünk egyetlen körré tágul,
testünk egyforma hőfokon ég,
egymás idegpályáin zuhanunk,
egymás bőre mögött repülünk,
szinte már fölcserélhetően létezünk,
egymás szájából lélegzünk, boldog
ingaként ugyanazt az időt mérjük –
Te mire gondolsz közben?

Gyermekkorom, gyermekkorod,
az édes, tejbőrű álmok,
a nevesincs önkívületek,
az édeni nyarak, a fejünkig
érő virágok, virágporos orrunk,
s kamaszkorom, kamaszkorod,
a gyötrődő húsban szégyenkező vágyak
izzanak a harminchat fokos kohóban –
Te mire gondolsz közben?

A férfi magányos öröme,
minden női test tested mögött,
minden mell, minden térd, minden
comb, minden felhevült ágyék,
de egyetlen mosoly a mosolyod,
de egyetlen cél az örömöd,
de egyetlen takaró a szerelmed,
ha kimerülve kettéválunk –
Te mire gondolsz közben?

Napokig bennem zsongó,
lehangolt hangszert felhangoló,
az emlékkel is harcba hívó,
robotoló sejtjeim átrendező,
a vak műhelybe ablakot nyitó,
bevillámlik, ami erősebb,
mert édesebb minden halálnál,
a teremtésből ideért üzenet –
Te mire gondolsz közben?

A nagy, édes nyári szeretkezések

A nagy, édes nyári szeretkezések!
A lehúzott redőny mögött, mint a tigrisek,
csíkos bőrrel, villogó foggal, elzuhanva,
majd föltámadva; dzsungelként lélegzik
a szoba, forró leheletben páfrány ring,
csigolyafüzér levelekkel, a vázában szomjan
hal a rózsa, szép nyaka lehajlik megadóan,
a mennyezeten monszun áramlik, egyszer
a tenger felől, egyszer a tenger felé,
lány szárnyakat lebbent a levetett ruha,
gyalogló hattyúk a földön, moccanatlan
hullámverés, az önkívületi szünet alatt vonuló,
a szoba puhán szétválík nőneművé
és hímneművé, egy nem mérhető, boldog
pillanatra két arcát mutatja, egy,
csak megsejtett boldog pillanatra anya
és apa lesz, fiú és lány lesz egyszerre minden,
mámorosan visszaosztódunk az első sejtig,
a tökéletes egyszerűségig, már nem vagyunk,
csak együtt a kettő, kezünk, lábunk, mellünk,
combunk, ágyékunk egymásba hatolva, egymással
elkeveredve, magunkat szeretjük s magunkat
simogatjuk a másik kézzel, magunkat
csókoljuk a másik szájjal, bennünk a világ
görcsösen egyesül, mi szétválunk férfivá
s nővé, a szoba egybeolvad, kihűl, idegen
lesz, fázunk, józanul öltözünk ősze, télbe.

Csontos Márta

Azonosítás helyett

Mágneskártyával lépek
a tegnaptól a mába,
láthatatlan tintám fehér
mondatai lassan töltődnek
a valóság-cellákba,
s a virágvasárnapi csodát
megidézve az ábrák
egyenként kerülnek
papírra, csoportokat
alkotnak, s belemerülnek
a spektrum szirmokból
kimosott festék-oldatába.

A főnév pilleszárnyú levendula
felhőt kavar, a fehér uszályos
liliomok kék-eres homlokán
kirajzolódnak a betűk, - igék
hancúroznak a körvonalon,
kávébarna toldalékok szárnyán
kúszik a folyékony képzelet.

Csak néhány írásjel tévelyeg még,
majd összeáll a rend, s a mondat
mint szabadulóművész a porondon,
feltépi a meglazult kapukat.

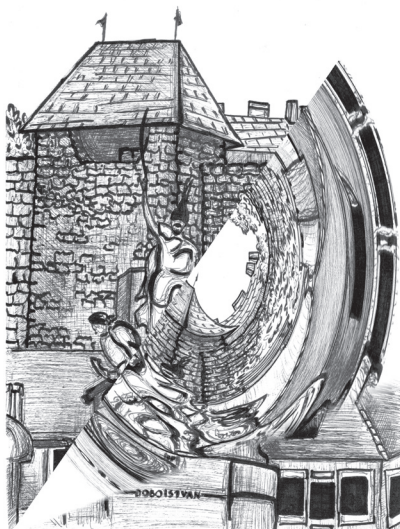
Ott áll a realitás, magabiztosan.
Már látszik, hogy minden felcserélhető,
a színek és elemek tehervállalásában
elkeverednek az évszakok,
egybefonódnak az égtájak, - s mielőtt
felrobban a Nagy Időzített, a bádogg-
kanálból kifolyik az arany, a sziklából
megszületnek a lépcsők, az ég kékje
búzavirág koszorút helyez kacér
istennők homokára, - felforrnak a vizek.

Csak te nem mersz elindulni, nem
jön az Ős Kohézió, szétfolynak a szavak,
s amikor meglátod Isten árnyékát
a visszatükröződő fényben egy kint
felejtett hintaszék támláján, már
mindennek vége. Nem érted többé
az emberi beszédet, botorkálsz a
széttöredezett betűk romlott
halmazán, alig kapsz levegőt,
fogy az oxigén, s fojtogat az öregségbe
komposztált ammónia fanyar illata.

Holnap elindulok érted

A mélymedrű távolságban
eltemette valaki a holdfényt,
hirtelen kiürült a kert is,
nem tudok nekidőlni a fának,
elnémultak az égi madarak,
csak a felhők lélegeznek felettem,
a virágjakkal becsukódtak,
s a rámtekeredő félelemben
egyedül mormolom imámat.

Holnap megkeresem elveszett
lábnyomodat, feltárom a
fekete sziklával fedett üreget.
Nem hagyhatlak örökre a
göröngyök között,- kiszabadítlak
a barlang-mélyből csorgó hideg
ölebből; csak adj egy jelet!
S a meghosszabbodott árnyakon túl
legördítettem csöndedről a követ.

Egri épület optikák – Dobó tér

Fazekas József

Fohász megnyugvásért

A vékonycsontú fákról
holnapra lepereg
minden levél
szívem mint rög
hasad porrá
nézem a mezőt
hogyan virulnak el
a beteljesedés
utolsó színei
jobbról is balról is
lobognak felém
fáradt tűzkévék
kukoricaszár-lángjai

a paraszt kezén korom
szemét füst marja
ömlik száján a szó
idehallom Istent szidja

a vékonycsontú fákról
holnapra lepereg
minden levél
humusszá érlelődik
új tavaszra
a rögöket megüli a hó
kialszik a tűz
s nem kormoz lángja

ragyogj föl tiszta ég!

Szél szövi sálam

Szél szövi sálam
ökönyálból
hull rám az ősz
a tél is dereng
melegét gombolom
a nyárnak
szín színt ölelve
a hegy a völgy zeng
zeng a szívem is
itt titkok rejtenek
körém sereglik
a kedves idő
ág-bogán fönnakad
sebző sok bajom
s oltalmas karjával
átölel az erdő

menedék-nyugalmam.

Mint ha tudná

Mint ha tudná
magára marad
s fehér fátylat von
minden pompája
hiú káprázat e szín-sereg
kihül többé nem sistereg
vágy forróság
lobbanó nappalok
mint ha tudná
magára marad

még ragyogni engedni
mindenszín ruháit
reményt álmokat
varázslatot de
ide csatangol az
ónos szürke köd
szívére ráfagyott
mint ha tudná
magára marad

szaladj képzelet fuss
verd föl lelkem nyugalmát
fényeket szememre te szórj
álmodj remélni
mocorgó életet.

Elrejt

Akkor egy sóhajtással
világosabb volt az ég
most poros üres a kert
siváran vöröslik a rét

kondul hívón az estharang
betoloncol a gyors sötét
mint bagoly fülel a csönd
szikrázik az ég s zenél

jó hírre várok mindhiába
megsoroz millió ártalom
mi lesz így kérdezem sután
s elrejt élni tovább az álom.

A minden semmije

Megmondta apám
régen
igaznak is a csillagok
minden éjjel
nincs mégis
egyedül a jajkönnyű
egyenes út

hurokban testem lelke
rab maradok
elpusztulok
Istenem vegyél ki engem
te vagy menedékem
bírnom e keresztet muszáj

előről minden gondom
de sok a jaj
ráadás a baj
kötöz egy fogadalom
alább nem adhatom
sebes szívem betakar

körbe nézek
csorog az éjsötét élet
megannyi
zátony-ember kérdez
pohártól füsttől
el nem kötött

miért tesz rabbá
a minden semmije?

Gósi Vali

Inverziók

„Mindenütt felyül ég,
a föld léssen alsó”
(Zrínyi Miklós)

A tükörben bámulom hiányodat
hiányod visszabámul rám
fölszúgnak távoli templomi orgonák
és átszűrődnek a dallamon
esengő halk imák
a sarokban bújó árnyékre fény derül
szívemből az árnyék menekül
s az ürességen rést vág az örömdal.

Túlélés

ez is egy átlagos nap csupán
télvégi gyakorlat a túlélésre
amikor néhány kiüresedett
immunhiányos délutánon
átvillan a tavasz
egy régi nyár emléke elsimítja
a gyűrt gondokat
mint tengeri alga arcunk ráncait
és a halvány napsugár egy félszeg
mosolyt is engedélyez talán
a táj fehérre fagyott homlokán

Te vagy

te vagy mindörökké
a kikötő felé haladó hajó nyugalma
te vagy
titkolt szenvedélye a kalandozóknak
te vagy a távozás
– az örök lehetetlen –
szeretek eltűnni mélyen a szemedben
akár egy sejtelmes éjsötét erdőben
ahol a fák között átsüt a fény
szeretek húsodba marni
szenvedéllyel
keresem mi benned elérhetetlen
de sohasem keresem
a reménytelen

(Parafrázis: Nazim Hikmet, Újra te c.
versére – Ford.: Eörs István)

Barna T. Attila

hajnali csend

Irénnek

záporozva hull
cseng
eseng
szertegurul
tetőkön dermedt ágakon
szikrát vetve perdül
a jégen
pendül
az ablakon
rezdül
a pillád
hallod?

szórja marékszám Isten a csendet a földre

Nagyvárosi este

*„Fények szajhálkodnak ablakokból”
(August Stramm: Örömház;
Weöres Sándor ford.)*

Részegen
hentereg
a város
szétvetett
pucér
combjai
utcák vonaglanak
közöttük matat
kéjesen
liheg
a szél
Sietek
árnyékom
sarkamban lohol
fél
elhagyom
Fázom
összébb rántom
magamon
a telet

Csáky Anna

Három hattyú

Három hattyú, ékes hattyú:
Gáspár, Menyhért, Boldizsár
jön keletről, száll nyugatra
mágikus fényű csillag után,
suhogó szárnyuk titkokat perget
a csend gúzsalyáról, úszva a ködben.

Egy sűrű éjjelen leszáll a tóüvegre,
mint álmodás és elpihenés,
három hattyú, ékes hattyú:
Gáspár, Menyhért, Boldizsár.
A nádas köd-ruhás bokrétaíra
december rogy le fáradt, úttalan,
a hold aláhull ritkuló sugárral,
s csorgatja lassú fényeit.
Fehér, zúzmarás szobrok a fák,
lélegzetükben tél fohásza.

Csak a csillag, csak az a láng lobog
mitikus éteri glóriával,
valami édes csodára hívja
e három angyali égi vándort.

S száll a három ékes hattyú:
Gáspár, Menyhért, Boldizsár,
csőrük tele drága teherrel,
aranyat visznek és tömjént, mirhát,
elhaló hangjuk ezüst harangszó,
mögöttük karácsony, új születő fény.

Csillag-szem égbolt alatt

Csillag-szem égbolt alatti part:
kikötött ladikok, nyugágyak teste
nyomain landol, s háltni akar
a feszes, fekete, fagyos este,
s mint szemhéj alól kicsúszó szörny,
közel hajol a tóüveghez.

Vicsorgó fagy ölel, melle döng,
ólom-nehezékű selyme lesz,
mit megsző az éjjel s szétterít,
lehajló árnyak suhogó leple
s nyüszítő csorda a lélek erdeit
ma estére kiszemelte.

Varjú-idő

Csupasz ágakon bölcsek a varjak,
rájuk zúzmará-gyöngy perreg,
nagy fekete szárnyak havat kavarnak,
a tél kabátba úzi a szelet.

A jégtáblák éle összekoccan,
amint beáll a nagy hajó,
egykedvű fák üzennek valahonnan:
mély-ölű, lágy-meleg volna jó.

Az éj didergő mellel tündököl,
puha hó hull álomi édenünkre,
a nyár-hevület tovatűnt gyönyör,
a zúzmarás szerelem kékre hűl le.

A jeges szél sikoltva nyargal
a csontkemény derengő ég alatt,
sivár, eszelős, kopasz a hajnal,
a hold tavakon halálra fagy.

Csáky Károly

Kódolt kis üzenet

El
kell
mondanom neked,
ki ott fent
rejtéd
lelked:
gyógyul a test
itt lent,
ha hiszed
e két
lét
eggyé-
válását.

A palóc kútyikáknál

Uram,
e víz tiszta
itt a gyökér alatt,
csak – mint Fiad mondta egykor –
hittel kell azt inni,
s gyógyul a test,
ha engedelmeskedik
parancsaidnak a lélek.

Hiába elemzi hát
sok tudálékos a forrást,
kik félnek hatalmadtól;
magukat sem ismerik,
s azt sem látják,
amit a vakok ki-
tapintanak.

Egyszerű látomás

Meleg nyári estéken
látom ablakomból,
amint belesimul a
Szitnya
a fényét vesztő
ég hasába.

Ó,
hány sóhaj
maradt
ott
fenn
napnyugta után
s még több vágy
itt lenn
a mélyben,
éjnek
sötétjében?

Ó,
mennyi tekintet
nem éri
már el
a fellegeket,
mennyi kívánság
maradt kielégítet-
lenül
e tájnak ölén?

Olasz Valéria

Hagyaték

(in memoriam Szabó Magda)

Léptei ruganyosak voltak,
ölebe fűszálak hajoltak.
Körberagyogták tengerszavak,
ránk gyönyörű naplemente maradt.

Agyunkra hulló hagyaték,
kékbokájú esthajnali ég,
lélek-viharos történelem,
átmentve hullámozó tengeren

szívünk s tudatunk partjáig,
őrizve a tegnapot máig,
bebalzsamozta nekünk az idő,
holnap a Napban is felbukkan Ő.

Karácsony azelőtt

Azelőtt a táj még hófehér volt,
tisztán lehetett látni az eget,
ünnepelőbe öltözött a hold,
földre kísérni mennyei gyermeket.

Azelőtt gyertyát gyújtott az ember,
Szent-esti hite égig ért,
várta a Messiást csendben,
s buzgón énekelte az ünnepi ígét.

Azelőtt, amikor egymásra néztek,
kinyíltak a lélek kapui,
átjárt rajta az igaz szeretet,
a földi, és a földöntúli.

Én „Azt” a meghitt Karácsonyt várom,
felöltöm kopott adventi ruhám,
s amerre a Három Királyok,
elindulok messzi fény után.

Őslelet

Beágyazódott szembogarakba
írissen túlra be a lélekbe
mosolyt hordozó csendbe
születésbe és elmúlásba
tavaszi virág illatába
parányi kalászmagba
emberi petesejtbe
hordozod magaddal
mit sem sejtve
Isten a létbe mit vetett be
láthatatlan ott van
minden égitestben
szomjúságodra éltető forrás
éhségedre túlélő falat
kínjaidra balsamos áldás
reménytelenségben buzdító akarat
hordozod magaddal
vezeti kezed
szavaidban nélkülözhetetlen ékezet
veled van tudatodban
észre sem veszed
vándorlásaidban magaddal viszed
kézfogással tenyérbe teszed
öleléssel adsz belőle másnak
jut belőle az egész világnak
háborút leint békét üdvözöl
váltakozik benned fájdalom öröm
s ha elveszíted újból rád talál
személyiségedre őrzőn vigyáz
mérlegel ad elvesz szükség-oldalon
leheletedben mindvégig oltalom
beágyazódott szembogaradba
be a lélekbe a láthatatlanba.

Bobory Zoltán

Zeusz-isten vágyálma

Tudjátok,

ti halhatatlan égi szerelmeim,
itt fönt az Olümposzon,
köröttem csicsergők,
oh, milyen más hangot hallok --
elég volt ezekből
a fénylő gyönyörökből.

Oda vágyom le, földi
halandó lábai elé, ahol
másként dobog a szív,
igaz, árnyak lopakodnak...

De nem szférák zenéje,
lélek dala szól hozzám,
és emberi testben áramló
vér veri a vágy ritmusát

Könnyebb itt élni,
de üres ez a bódult világ;
álmatlanok az éjszakáim,
mert nem titeket érez
testem éjjelente, nincs
hús, vér, bőr illatok,
hát oda jár le álmom...

Egyhangú ez a csillagragyogás.
Az ő szemében szerelmet,
forró vágyat látok, itt meg
az engedelmesség és
remegő tisztelet hideg
levegője csendesíti vágyamat.

Én, Zeusz, a villámok istene,
halovány kis gyertya
esetlen fényével kérném:
tárja ki előttem ajtaját.

És szívét...

Tóth Adrien rajzaihoz

Limerickek

Micsoda gyönyörű világ ez Adrien,
a te világod;
nem amiben élsz, amiben élünk,
hanem, ami benned van –
s ami a szemedből ránk vetül,
mosolyoddal békét sugározva
nekünk, akik szeretnénk mindezt
megtanulni tőled, motyogók és
panaszkodó, eltekerő hitűek,

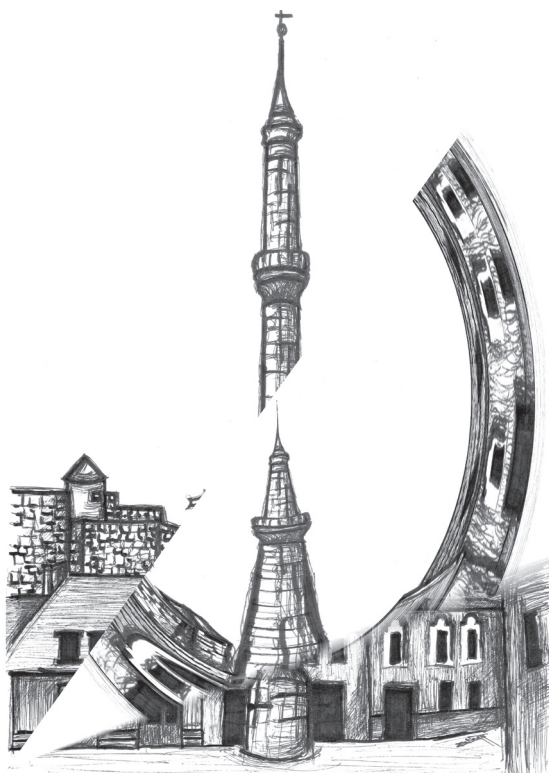
Olvassuk rajzaidból a szeretetre
hívó, finom világodat,
olvassuk, amit nekünk szánsz
magadból, önzetlenül, tisztán,
s elviszel virágaid közé,
csendes kertedbe,
angyal-szándékkal járó
igazi művész; kezed nyomán
álmainkban fényel érkező!

Van egy szép lány, Angelika,
nem a rosszból, a jobbika.

Egy baja van csak neki,
a lányokat szereti.
Értük sóvárog a lika...

Elhatározták egyszer mind a szüzek,
akkor raknak utcájukban tüzet,
ha oda lett szüzességük.

Egyszerre lobbant fel tüzük,
Nem győzték hordani rá a vizet.

Egri épület optikák – Minaret

Csorba Piroska

Miskolci limerickek

(részletek)

Van egy hegy, a neve *Avas*,
teteje nyáron nem havas.
Lépcsőt, ha nem féled,
a csúcsát eléred
lihegve – ha nem vagy kamasz.

Valaha itt élt az *őseember*,
hegy volt már akkor itt, nem tenger,
csinált egy szakócsát,
és tette a dógát,
azt mondta: „*Jó ez a kis fegyver!*”

Hegyes az *Avasi kilátó*,
hegyesebb bizony a villátó’.
Böködi az eget,
eszi a felleget,
hogymég a mennyre is rálátol.

Villanyrendőr e hely neve.
Mi itt áll: az a hült helye.
A szó őrző mégis
máig is és rég is.
Ilyen a nép emlékezete.

„*A neve miért Sötétkapu
az átjárónak, mondd csak, apu!?*
Ránk ömlik ott az éj?”
– „*Te buta, hát ne félj!*
Gyere át, s meglátod: smafu!”

Szemed előtt folyik a *Szinva*,
egy kis hal úgy szájon pusztulna,
ha inni akarnál
e tiszta pataknál,
s derekad hajolni le bírna.

Ez itt a *Szerelmesek hídja*:
lakat a kiskulcsát itt hívja,
csókot is itt adnak –
de nem a lakatnak,
aki meg annak, az megszívja!

Szoborból áll itt a *Szemere*,
Szemere szeme rád merede.
Nézi, ahogy nézed,
fixíroz ő téged:
tegezni hogy vajon mered-e?

Hol van már a *Béke mozi*,
hol mellettem ült a Rozi?!
Filmből mit se láttunk,
titok, mit csináltunk
– mit ma az unokád, Rozi!

Híres a *miskolci kocsonya*:
békának befagyott pocsolja.
Pislog is rémülten:
’Jaj, hogy mibe ültem?’
– s hűvös lesz rögtön a modora.

Egy nyári délután

(*Nibelungizált alexandrinok**)

Az utcát járva várom,   hogy jöjjön egy barát,
legyen egy kávéház itt,   igyunk meg egy teát,
a pincér mosolyogjon,   szóljon a halk zene,
napfénytől csillanjon meg   az ég kék üvege.
A teraszon, hol ülünk,   virágok nyíljanak,
ne vegyen észre senki,   aki ott elhalad.
Nem is vagyunk talán ott,   és képzeljük csupán,
hogy összetalálkoztunk   egy nyári délután.
Te sír mélyében fekszel,   s én máig nem hiszem,
hiszen nemrég még éltél,   és itt jártál velem.
A léted úgy hiányzik!   Most is téged kereslek
az utcák szögletén   és padjain tereknek,
de rejtőzöl előlem,   sehol nem talállak.
Vagy én sem vagyok már?   Otthon hiába várnak?
És nincsenek már utcák,   hol kongnak lépteik?
S a város, ahol élek,   csak bennem létezik?

---

* A *nibelungizált alexandrin* jambikus lejtésű, 12, 13 vagy 14 szótagból álló, kereszttrimes sor, amelyet a 6. vagy 7. szótag után erős sormetszet tagol.

Szirmai Péter

A belső sivatag

Lovammal a kihunyófélben lévő tűz mellett szunyókáltunk, mikor megjelent anyám. Hátán kardigán, testén a szokásos melegítő, lábán könnyű, lapos sarkú cipő. Léptei felverték a sivatag porát. Felpattantam, de intett, hogy üljek vissza. Öregesen leült velem szemben egy homokdombra, félrehajtotta arcából ősz haját, megigazította a kendőjét és rám nézett. Lovam tovább szunyókált, de a körülöttem ólálkodó sakálok mögém telepedtek, és mereven nézték őt. Azt kérdeztem:

– Minden rendben van odaát?

Anyám várt, csak várt, nem szólt. Térdei előtt összekulcsolta öreg, csontos kezeit. Előbb engem, majd a tüzet nézte. Csak ennyit mondott:

– Persze.

Mereven néztem a szemét, vékony, csontba metszett arcát. Hosszú ideig várt, aztán azt mondta:

– Katonák érkeznek ide.

Azt kérdeztem:

– Miféle katonák? Külső seregek?

Azt mondta:

– Nem. Az ország hadserege. Hogyan is gondoltad, hogy elbújhatsz előlük?

Hallgattunk, és a tüzet néztük. Azt kérdeztem:

– És pontosan mit akarnak?

Anyám a tüzet nézve válaszolt:

– Mindenkit besoroznak.

Belső zsebemből cigarettát kotortam elő, a számba illesztettem, a csizmám talpán gyufát gyújtottam. Anyám mereven figyelte, ahogy a sötétben felizzik, majd ismét kihuny a parázs. Magam elé fújtam a füstöt, ami egyesült a tűz füstjével, és az ég felé szállt. Azt kérdeztem:

– Háború van?

Anyám végigmért. Azt felelte:

– Nincs. Valami más van. Nehéz pontosan meghatározni, hogy micsoda. A militarizálódás fokozódik. Az állam minden hadra fogható embert besoroz, hogy céljainak szolgálatába állítsa.

Számhoz emeltem a cigarettát. Kifújtam a füstöt, majd azt kérdeztem:

– És mi a célja az államnak?

Erre nem válaszolt anyám. Hosszan nézte a tüzet, aztán felállt, intett felénk, és eltűnt a sötétben.

Hamarosan lódobogást hallottunk. A sakálok szétrebbentek. A cigarettát a tűzbe

dobtam. A dobogás egyre erősödött. A sötétben nem láttuk, csak hallottuk a lovak patájának csattogását. Aztán ott álltak előttünk a lovasok. Nem számoltam meg őket, de nagyjából tízen lehettek. A katonák, mert mondanom sem kell, hogy azok voltak, nem szálltak le a lóról: nyeregben maradtak, a lovak még percekig ott topogtak köröttünk. Aztán mégis leszálltak a lóról a katonák. Két katona – egy fiatal: harminc év körüli, és egy idősebb: ötvenes – elvált a többtől, és megállt előttünk. A fiatalabb odalépett hozzám, és azt mondta:

– Keljen föl a földről! Tisztelje meg a tábornok urat azzal, hogy állva fogadja!

Lassan kászálódtam, erre megragadta a kabátomat, és szabályosan fölcibált a földről. Lovam látva ezt, felpattant, és mellém állt.

A tábornok, vékony, ráncos arcú, cinikus mosolyú férfi levette a sapkáját, végigsimított a homlokán, majd egészen közel lépett hozzám: éreztem a számon savanykás leheletét. A szemembe nézett, végigpásztázta az arcomat, majd a tekintete ismét a szememen állapodott meg. A szeme hideg volt, mint egy darab fém. Jó egy percig álltunk így. Aztán épphogy elfordította a fejét, és azt kérdezte a másik tisztól:

– Hogy hívják?

A tiszt sebesen lapozgatni kezdett egy gyűrött jegyzéket. Hármat lapozott, aztán az ujját lefelé futtatta a lapon, a lap alján megállt, és azt mondta:

– Pedro Antonio K.

A tábornok azt kérdezte:

– Tudunk valamit a múltjáról?

A beosztott tiszt azt válaszolta:

– Igen. A régi Cég alkalmazottja volt. Amikor az állam átvette a Cég irányítását, nem értett egyet ezzel, távozott a Cégtől, sőt a lakhelyéről is. Tartózkodási helye eddig ismeretlen volt.

A tábornok gúnyos mosollyal nézett rám.

– Nem tudta, K, hogy ebben az országban nem lehet elbújni? Még a sivatagban sem.

Mereven néztem az arcát. Így folytatta:

– A régi Cég embereire ez különösen vonatkozik. Mindent tudunk magukról. El sem tudja képzelni, hogy milyen modern nyomkövető technikákat alkalmazunk.

Kurtán felnevetett. Aztán így folytatta:

– Na jó! Beszéljünk a jövőről!

Kicsit hátrébb lépett, mögém nézett, majd hirtelen ismét az arcomba: próbára akart tenni, hogy hogyan viselkedem, amikor azt gondolom, hogy nem vagyok közvetlen megfigyelés alatt. Az arcom meg se rezzent. Persze ismertem ezt a trükköt, évekig dolgoztam a Cégnél. Elmosolyodott, és azt mondta:

– Rendben. Szóval... Átszervezzük a Céget. Hatékonyabb, céltudatosabb Céget akarok. Komoly, számonkérhető feladatokat osztunk maguknak.

Fejét enyhén hátrafordítva kérdezte:

- Ő a használható emberek listájában szerepel, igaz, főhadnagy úr?
- Jelentem, igen.

Ismét felém fordult. Azt kérdezte:

– Nos, K, van kedve visszatérni? Jól gondolja meg a választ, mert könnyen szerezhet magának magas rangú ellenségeket.

A kihunyt tűzhelyet bámultam. Üres volt az agyam. Csak annyit tudtam hebegni:

- Adnak gondolkodási időt?

A tábornok végigmért.

- Jól van. Megyünk tovább a környező falvakba. Holnap este visszajövünk.

Azzal sarkon fordult, intett az egyik fiatal katonának, az elé vitte a lovát, és fogta a kantárszárát, amíg felszállt a lóra. A tábornok azt kiáltotta felém:

- Gondolja meg jól a választ!

Megfordította a lovát, és elvágtatott a nyugati látóhatár felé. A többi katona követte.

Tudtam, hogy már csak egy helyen élhetek innentől kezdve: a belső sivatagban, ahová normális ember csak kísérővel megy be.

Farkas Gábor

Hét hang

I.

nincsenek szavak,
csak a mozdulatokban
érlelődő tél

felépült a csend,
a hang csak annyi, mint
ágak közt a szél

nincs hó, se illat,
a tavaszok tudata
a télel illant

II.

Jó, ha nulláról indulok.
Fehér nadrág, csinos feneket takar, szerintem
a szoknya jobban állna. Egyébként is
jobban szeretem a harisnya-szoknya
párosítást, de hát nyári délután
ne várjon az ember kisestélyit.
Még mutatom a várakozást.
Kezem a zsebemben, az biztos,
lazának hat, de lehet, hogy ez pont nem jó.
Néhány lépést teszek előre, majd
vissza, mintha még nem vettem volna észre.

Szóval Te vagy az. Féltem, hogy a kép
a fejemben kevés lesz.
És a hideg elém vág, mint valami
józan szín az arcomon. Most vakság,
majd hirtelen éles, émelyítő látvány:
hold-test. Hó-vászon test.
Vonz.

III.

Ősz, Duna, víztükör tetején
nyugtalan, csobbanó fények,
stég, csónak, egy padon te meg én,
mint lényegben elvesző lényeg.

IV.

Este, reggel, este, és megint reggel,
mérhető napok a fényképeiddel –
tekintetben ahogy elmerülök,
mint a tavaszban a dunai ködök.

Mint a napokban a mulékony percek,
tavaszi szélben a hullámverések –
és várok szótlánul szavakat írva
a fényképed mellé a chat-ablakba.

Mérem mosolyod, és olvasom neved,
szavaid után a smile rám nevet –
mintha te nevetnél, már szinte hallom,

aztán csak hallgatag percek – elalszom.
És újra reggel, bent csend, kint eső, szél.
Ébrednek, messze vagy, várlak, jöhetnél.

V.

Összeérő könny és mosoly,
belül moccanog valahol
a semmi és a végtelen,
egymást fedő nem és igen.

Mikor oldódnak az ének,
a szavak egymáshoz érnek,
elmosódó mozdulatok,
hullámaid partja vagyok...

Szűnnek az oldalak, élek,
a formák átalakulnak,
a semmi átad a mindnek,
és elengednek a múltak.

VI.

az utolsó órákban már csak egyedül
ahogy a perc fehérje is feketül
ahogy a hiány az aszott testre nő
akár egy felejthetetlen szőke nő

nincs is mit megosztani nincs egy lájk se
nincs semmi csak a feloldhatatlan 'ne'
csak az összezsugorodott percözön
egy ideje már a szomszéd sem köszön

egy ideje már nincs se idő se szó
és már nem kell Attilától Altató
hogy összeérjen a folyó és a stég

hogy hullám és szél egy legyen néha még
ahhoz hogy fordíthatatlan megtegyem
és végül magam legyek a mérlegen

VII.

most a tél tükrünk
halvány színei testet-
len jégvirágok

mert annyi a csend
amennyire érint fe-
hér messzesége

Bartal Klára

Pogány ébresztő

Szól a kakas már...
Mikor virrad már?
Ezeréves éjszakánkat
Rég eluntuk már.

Elbújt a napunk.
Lesz-e holnapunk?
Piros vérünk hullásáért
Csak rúgást kapunk?

Jaj, hova leszünk?
Semmit sem teszünk -
Verje meg a jeges eső,
Szépen elveszünk.

Szól a kakas már,
Legyen vége már!
Ha csak egyszer összefognánk,
Megvirradna tán.

Érzelmek fogságában

Hármas halom,
Kettős kereszt.
Menekülnék –
Sosem ereszt.

Hitetlen hittel

Hogy eljöve a karácsony,
Fény gyúlt minden fenyőágon,
Kisded arcán Egek fénye,
Gyarló ember reménysége.
Pártus Urunk, Jézus-gyermek,
Híveid itt térdepelnek.
Hogy testedben ember lettél,
Meváltásunkra születél.
Jöttél a fönti hazából,
Csillagfényes éjszakából,
Öreg Göncöl szekeréből,
Hét csillagból, szűz öléből
Hetedhét határon által,
Heródesek ellen bátran.
Hatalmasok ellen jöttél,
Rossz hatalmat, hogy megdöntsél.
Égig érő fánk hajtása,
Vad vizeink áradása,
Sólyom madár vijjogása,
Árva utódid mentsvára,
Ki vagy végső menedékünk,
Hozzád esdünk, Téged kérünk:
Tégy már rendet a világban,
Engedj hinnünk új csodákban!

Kis Pál István

Három vers a diófaságról

Az út menti diófa

I.m. Mészöly Miklós

Az út menti diófát a vándorok már szeggel körbeverték.
Pontosan úgy, ahogy a jeladás szabálya maga a mérték.
Kalapács a láncon, szeg a pléhdobozban,
bárkinek kell, tudja,
ne keresse, hol van!

No, persze a hagyomány...
az is csak születik és meghal...
a diófa is, a szögek is,
és persze a lánc a kalapáccsal...

A szálfatermet minden fának példa,
a visszanező szem jól jöhet a láncnak,
itt zsebpiszokká lesz a kenyérmorzsa,
támasszá a kételkedés lesz a keresztfának!

Állhatnék tán mellé a szegeket számolni,
gazdagít vagy öl ennyi tapasztalás,
a kéreg tán beforr, a hús feketéllik,
mint a hitetlenség... nem kell ide Tamás...

Csak álldogálnék a végtelen időn, ott, a fele útban,
hogy elérjem, mit az emberész még belátni képes,
hogy gondolhassam akár másként,
de legfőképpen jobban,

mire jó vasszeg... ha belém verik éppen!

Szögek a diófából

Hol kőburokra letem, mint dió,
ott pipacskoszorút viselt a rét,
s fővenyre terelve locska vizét,
dajkamód dúdolt a nagy folyó.

Sorsommá lett, hogy leverettem,
majd én, a kamrák őrzött foglya,
tarisznya mélyén bujdokolva,
útra indulók társa lettem.

Ahol most a helyem állom,
merthogy végül elgurulva,
télnek múltán tavaszulva,
diófává kellett válnom;

őrzője lettem a keresztútnak,
s tanúja mind a vasszegeknek!
...

Hány irányból fújt a szél
s jött, ki elvonult?
Hány felé kergette zápor,
ki gyáva volt, s nyomorult?
Bórsaru vagy csizma volt a lábán,

lánctalpon járt vagy puccos felniken,
gazdag szegény volt, mert hitt,
vagy szegény gazdag,
mert nem volt már miben...
nyomot hagyott
mind a jó, s a rossz
boldogítva egyik
míg a másik fájt,
s a helye még ma is seb
riasztva ótvaros
...

A fák csak állnak, nem nyafognak,
kérgükbe forr a repesz, a szeg,
a szerelmes karcolta szív,
s a tolvaj balták ejtette heg...
gyere csak számláld az enyémeget,
ha csak nyomát látod, elég neked,
tapintsd ki ujjal, hogy megérsed,
ezt is túl lehet, ha túl kell élned,
ha átok a sors, hát hurcolja még,
benned, egy hírével
megzsarolt nemzedék,
ha nem is lehetsz csak áldozat,
ne add könnyen a bőröd
s ha van még, zápfogad...
...

Vándor, ki készülsz
itt hagyni bennem a jeled
mielőtt a kalapácshoz nyúlnál
hallgass meg néhány rozsdálló szeget!
Megannyi történet, nyomát lelt hallgatás,
csak ők mondhatják el, helyettük senki más!

Jel a szőlőhegyen

A hely, ahol állok, mint a világ vége,
ha nem érne földet, lóbázna csak lábam...
Mondd, Atyám!
Félre tettél engem,
s így kell szeggé lennem
az *égig érő fában?*

Meddig ágaskodjak
száradó gallyakkal,
földterhébe szakadt
gyökérág-karokkal,
konokul, hogy fának
mégis megmaradjak?

Mert ha fának keltek,
adj lábamhoz üde forrást,
lombomnak hűvöst, ölelést,
egyhelyben-maradni-vágyat,
madárdal-hajnalra-ébredést,
törzsembe verni még szöveget,
(s szelíden ejteni sebet)
élével tiszta kést...

Mert, ahol állok, tán a világ vége,
örök búcsúval a mégse indulásban...
Ha nincs más dolgom, Atyám,
inkább poharaznék,
egyedül vagy veled,
kalimpálva lábam...

...

Végre is nem vágyok el innen,
a gyökerek is fognak,
az ágak is, hogy legyen lombom
kertje a daloknak...
úgy maradjak végül itthon,
árnyam otthon legyen;
diófa a vándorúton...

Jel a szőlőhegyen!